

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar
om ändring av lagen om studiestöd och lagen om bostadsbidrag**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om studiestöd och lagen om bostadsbidrag ändras. Enligt förslaget förenhetligas bostadsstödet för studerande så att alla studerande som bor i en hyresbostad skall börja omfattas av systemet med studiestöd i form av bostadstillägg enligt lagen om studiestöd, om de inte har barn. Grunderna för beviljande av stöd ändras för studerande som överförs från det ena systemet till det andra så att bostadsstödet betalas ut för sommarmånaderna bara om studeranden då bedriver studier. Stödprocenten för studerande som byter system sjunker. Bostadsbidrag enligt lagen om bostadsbidrag beviljas enligt förslaget en studerande som bor i hyresbostad bara om studeranden bor tillsammans med sitt eget eller sin makes barn i samma hushåll, samt alla studerande som bor i ägarbostad. Stödprocenten för studiestöd i form av bostadstillägg föreslås bli höjd med tre procentenheter till 70 procent. Före reformen är antalet studerande som får bostadstillägg ca

95 000 per månad och antalet nya sådana stötagare kommer att vara ca 45 000, vilka till största delen tidigare omfattats av bostadsbidragssystemet.

Det föreslås att strukturen i studiestödslagstiftningen samtidigt ändras så att bestämmelserna om grunderna för beviljande av bostadstillägg flyttas från förordningen om studiestöd till lagen om studiestöd. I detta sammanhang är det också meningen att genomföra mindre ändringar som stöder verksamheten kring beviljandet och granskningen av studiestöd.

Propositionen ansluter sig till budgetpropositionen för 2000 och avses bli behandlad i samband med den.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 maj 2000, dock så att den rätt till bostadsbidrag som de studerande som får bostadsbidrag har då lagarna träder i kraft, upphör i samband med justeringen av bostadsbidraget närmast efter ikraftträdandet.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Inledning

Bostadsbidrag betalades från 1962 enligt lagen om bostadsbidrag för familjer med barn (586/1961) till barnfamiljer som bodde i hyresbostad. Bidraget började betalas ut till andra som bodde i hyresbostad när lagen om bostadsbidrag (408/1975) trädde i kraft 1975. Därmed omfattade stödet också de nya grupperna äkta makar utan barn, invånare i nya ägarbostäder samt alla studerande som hyrde sin bostad. Bostadsstödet var då mer heltäckande för studerande än för andra.

Det till bostaden knutna bostadsbidraget visade sig emellertid illa lämpat för studerande, eftersom studerandena bytte bostad relativt ofta. År 1977 började så ensamstående studerande omfattas av systemet med bostadstillägg, som infördes i samband med studiestödssystemet.

Bostadsbidraget började 1981 gälla även personer som bodde ensamma och 1987 alla folkgrupper och bostäder. Samordningen mellan systemen justerades 1987 så att studerande som var sambor med någon annan än en studerande började omfattas av bostadsbidraget, eftersom de annars hade fallit utanför båda systemen. Begreppet hushåll, som används då bostadsbidrag beviljas, definierades så att alla som delar samma bostad kan bilda ett särskilt hushåll, om de som bor i bostaden särskilt avtalar om förfogandet av bostadens delar. En studerande flyttade från det ena stödsystemet till det andra i enlighet med om hans eller hennes hyresavtal gällde hela bostaden eller en del av bostaden. Hushåll som bestod av en ensamboende studerande omfattades fortsättningsvis av systemet med bostadstillägg. Studerande utanför studiestödet, främst studerande som förbrukat sin studiestödstitid, beviljades bostadsbidrag.

År 1991 justerades samordningen mellan systemen så att andra än ensamboende studerande, dvs. i praktiken underhyresgäster och de som bodde i kollektiv övergick till bostadsbidraget. Fördelen med denna lösning ansågs vara att samma myndighet avgör frågan om stödet skall beviljas studerandena gemensamt eller enskilt. Kvar i bostadstilläggssystemet var nu studerande som bodde ensamma i hyresbostad, studerande

som på grund av studier bodde skilt från familjen på annan ort samt de som studerade utomlands. Samtidigt eftersträvades klarhet i att studerande som inte var berättigade till studiestöd skulle omfattas av bostadsbidraget.

År 1994 fick Folkpensionsanstalten i uppgift att sköta verkställigheten av både studiestödet och bostadsbidraget. Förutsättningarna för enhetlighet vid beviljandet därigenom förbättrats, när bostadsstödet för de studerande i huvudsak sköts av en enda instans.

Av statsekonomiska inbesparingsskäl har både bostadsbidraget och bostadstillägget skurits ned på 1990-talet. Särskilt till följd av att stödprocenten för bostadstillägget har sänkts, har skillnaderna i stödsystemen accentuerats och ojämlikheten mellan studerande som hör till olika system ökat.

2. Nuläge

Rätt till studiestöd i form av bostadstillägg enligt 14 § lagen om studiestöd (65/1994) har en studerande utan familj som bor ensam i en hyres- eller bostadsrättsbostad eller som enligt ett särskilt hyresavtal bor i en studiebostad som en kommun, en stiftelse eller ett allmännyttigt samfund svarar för samt en studerande som har familj eller lever stadigvarande i äktenskapsliknande förhållande och som på grund av studierna bor som hyresgäst på annan ort än maken eller den övriga familjen. Närmare bestämmelser om rätten till bostadstillägg och om bostadstillägg för den som studerar utomlands ges genom förordning. Bostadstillägget är 67 procent av månadshyran eller vederlaget. Boendekostnader beaktas dock inte till den del de överstiger 1 275 mk. Bostadstillägget påverkas av sökandens egna inkomster och när det gäller en studerande under 18 år, om han eller hon studerar någon annanstans än i en högskola, av föräldrarnas inkomster. På samma sätt som för studiestöd i övrigt betalas bostadstillägg ut bara för studiemånader-na.

Bostadsbidrag enligt lagen om bostadsbidrag beviljas för att minska boendeutgifterna för en hyres- eller ägarbostad som är belägen i Finland och som skall betraktas som stadigvarande bostad för ett hushåll av sta-

tens medel. Bostadsbidrag beviljas dock inte en ensamboende studerande som har rätt till bostadstillägg enligt lagen om studiestöd. Bostadsbidraget är 80 procent av skillnaden mellan de skäligen boendeutgifterna och den inkomstbundna bassjälvriskandelen. Om ingen bassjälvriskandel finns, är bostadsbidraget 80 procent av de skäligen boendeutgifterna. Statsrådet fastställer årligen maximala boendeutgifter per kvadratmeter för beräkningen av boendeutgifternas skäligen belopp. När summorna fastställs beaktas bostadens läge, ålder, utrustningsstandard och storlek. Utifrån bostadens läge är landet indelat i tre klasser enligt en indelning av kommunerna. När bostadsbidrag beviljas beaktas inkomsterna och förmögenheten för alla medlemmar i hushållet. Bostadsbidrag betalas för årets alla månader.

De studerandes boende understöds i dag via två olika system. Stödet som beviljas för boendeutgifterna är olika beroende på boendeform. Den som omfattas av bostadsbidraget understöds också under läsårets lediga månader. Nivåerna på stödet enligt de olika systemen avviker i hög grad från varandra. Följaktligen skiljer sig sig understöder för medborgare som hör till olika system. Skillnaden mellan understödsnivån framträder tydligt när studerande som befinner sig i en liknande livssituation understöds på olika grunder. På grund av olika utgångspunkt för de olika systemen finns det också situationer när man inte överhuvudtaget kan bevilja understöd för boendeutgifter. En studerande under 18 år kan få understöd för boendeutgifterna för en separat bostad bara om hans boendeförhållanden berättigar till bostadstillägg enligt lagen om studiestöd. Bostadsbidrag har över huvud inte beviljats unga som inte bedöms kunna betala sina boendekostnader själv. Också studerande för vilka gäller att utbetalningen av studiestödet har indragits på grund av otillräcklig framgång i studierna, blir helt utan stöd för boendet.

Bestämmelser om grunderna för att få bostadstillägg finns i lagen om studiestöd. Enligt lagen om studiestöd ges närmare bestämmelser om rätten till bostadstillägg och om bostadstillägg för den som studerar utomlands genom förordning. I förordningen om studiestöd (260/1994) finns bestämmelser om begränsningar av rätten att få bostadstillägg på grundval av att studeranden bor i en bostad som han hyr av sin förälder eller som föräldern äger och om avvikelser

jämfört med andra studerande när det gäller grunderna för beviljande av och storleken på bostadstillägget för dem som studerar utomlands.

Studiestöd beviljas under vissa villkor för studier som bedrivs under minst två månader i en följd. Stöd beviljas inte för en kortare tid än två månader. Studiestöd kan inte beviljas en studerande för en enskild månad, även om han i övrigt skulle vara berättigad till det. Studiestöd i form av bostadstillägg beviljas vanligen för hela studietiden. Bostadstillägget kan utan ansökan justeras på basis av ändringar i hyran under vissa förutsättningar endast när det gäller studerande som bor i elevhem och som får bostadstillägg. I övrigt kan bostadstilläggets belopp justeras på grund av en ändring i studerandens situation bara på basis av studerandens egen anmälan. Det allmänna bostadsbidraget justeras ett år, och bostadsbidraget för pensionstagare två år, efter att stödet har beviljats.

3. Propositionens mål och de viktigaste förslagen

Syftet med propositionen är att förenhetliga och förtydliga stödsystemet för studerandenas boende. Syftet är också att närma stödprocenterna för bostadstillägg enligt lagen om studiestöd och för bostadsbidrag enligt lagen om bostadsbidrag. Utgångspunkten för propositionen har varit att utveckla systemet utan att öka statens utgifter.

Studerandenas boende stöds i dag på olika grunder beroende på om studeranden bor ensam eller tillsammans med någon annan, trots att situationen i övrigt är den samma för studerande med olika stödsystem. Ensamboende studerande hör till ett system enligt vilket stödet är lägre, trots att boendeutgifterna för den som bor ensam vanligen är högre än för den som bor tillsammans med någon. Målet är att stödet skall utgå på samma sätt för alla studerande utan barn.

Det föreslås att det stöd som beviljas för boendeutgifter för en bostad som flera studerande har hyrt tillsammans ändras så att var och en får stöd på basis av sina inkomster och inte utgående från hela hushållets inkomster. Det har varit problemfyllt att beakta inkomsterna hos alla personer som delat en bostad i synnerhet när hyresvärden har krävt ett gemensamt hyresavtal för dem alla och de har varit ekonomiskt oberoende av

varandra. Ändringen innebär att man liksom också annars när studiestöd beviljas, skall tillämpa principen om att inkomsterna för en make eller någon annan som bostaden delas med inte beaktas.

Nivån på stödet för studerande och för andra förenhetligas, om stödprocenten för bostadstillägg kan höjas. Då stiger stödet per månad för största delen av de studerande. Av statsekonomiska skäl är det dock inte möjligt att höja stödprocenten för bostadstillägg till samma nivå som stödprocenten för bostadsbidrag.

Gränsdragningen mellan systemen förtydligas om barnfamiljerna omfattas av det familjevisa bostadsbidraget och studerandena utan barn av det individuella bostadstillägget. Därmed minskar möjligheten att ingå konstgjorda hyresavtal i syfte att optimera stödet för boendet.

Ytterligare är målet med propositionen att undanröja situationer där en person inte omfattas av någondera stödssystemet för boende. Dessa situationer försvinner när studerande under 18 år som bor i en del av en bostad börjar omfattas av bostadstillägget och studerande som faller utanför stödet på grund av otillräckliga studieprestationer eller studerande som exempelvis på grund av sjukdom inte kan bedriva studier, börjar omfattas av bostadsbidraget.

Rätten till studiestöd i form av bostadstillägg för en studerande som bor i en bostad som han hyr av sin förälder eller som föräldern äger begränsades genom en förordning om ändring av förordningen om studiestöd (971/1997), som trädde i kraft vid ingången av 1998, så att bostadstillägget i sådana situationer är maximalt 350 mk i månaden. Enligt förordningen skall en studerande anses bo hos sin förälder om en sådan bostad finns i samma fastighet som föräldrarnas stadigvarande bostad. Avsikten med bestämmelsen var att boendet inte understöds när studeranden bor i en bostad som han hyr av sin förälder eller som föräldern äger, om bostaden är i samma fastighet som föräldrarnas stadigvarande bostad. En sådan studerande har likväl kunnat beviljas bostadsbidrag enligt lagen om bostadsbidrag, eftersom han inte är berättigad till bostadstillägg enligt lagen om studiestöd. Bidraget har då ofta varit större än bostadstillägget för en studerande som bor i en någon annanstans belägen bostad som han hyr av sin förälder eller som föräldern äger. För att alla studerande som bor

i en bostad som de hyr av sin förälder eller som ägs av föräldern skall ha samma ställning sinsemellan, föreslås att bostadstilläggets maximibelopp, oavsett var bostaden är belägen, är detsamma för alla som bor i en bostad som de hyr av sin förälder eller som föräldern äger.

Det föreslås att i lagen om studiestöd tas in en ny bestämmelse enligt vilken en studerande som bor i en bostad som han hyr av sin förälder eller som ägs av föräldern, beviljas studiepenning till samma belopp som en studerande som bor hos sin förälder, om bostaden finns i samma fastighet som föräldrarnas stadigvarande bostad.

Enligt den nya grundlagen, som träder i kraft 2000, skall bestämmelser om grunderna för individens rättigheter utfärdas genom lag. De bestämmelser som för närvarande finns i förordningen om studiestöd och som gäller begränsning av bostadstillägget för en studerande som bor i en bostad som han hyr av sin förälder eller som ägs av föräldern och grunderna för beviljande av och storleken på bostadstillägg för den som studerar utomlands, föreslås därför bli överflyttade till lagen. Vidare föreslås att den oändamålsenliga begränsningen av beviljande av studiestöd för en kortare tid än två månader slopas samt att en bestämmelse om ett regelbundet återkommande förfarande med vars hjälp man kan kontrollera att förutsättningarna för utbetalningen av bostadstillägget alltså gäller, tas in i lagen.

I vissa fall har en studerande som fått studiestöd från utlandet kunnat få bostadsbidrag, trots att studiestödet varit dimensionerat för att ersätta utgifterna också för boendet. Det föreslås nu att lagen om bostadsbidrag ändras så att bostadsbidrag inte beviljas en studerande som får studiestöd av en främmande stat eller motsvarande förmån. Ändringen minskar utgifterna för bostadsbidragen en aning.

4. Propositionens verkningar

4.1. Ekonomiska verkningar

Statsekonomiska verkningar

År 2000 innebär förslaget en ökning av anslaget för studiepenning och bostadstillägg i statsbudgeten under moment 29.70.55. med 62 milj. mk. Av ökningen föranleds ca 18 milj. mk av att stödprocenten för bo-

stadstillägget för studerande som har rätt till bostadstillägg höjs med tre procentenheter när lagen träder i kraft och 44 milj. mk av att alla studerande utan barn som bor i hyresbostad stegvis börjar omfattas av bostadstillägget i samband med justeringarna av bostadsbidraget. Anslagsbehovet för bostadsbidrag under moment 35.30.54. minskar med 110 milj. mk. Reformen beräknas minska statens utgifter med 48 milj. mk år 2000.

På basis av övergångsbestämmelsen övergår de sista studerandena till bostadstilläggsystemet i april 2001. Efter övergångsperioden är behovet av tilläggsanslag under moment 29.70.55 enligt uppskattning ca 320 milj. mk på årsnivå och minskningen av utgifterna för bostadsbidraget enligt uppskattning ca 450 milj. mk. För statsekonomin innebär reformen på årsnivå en utgiftsminskning på ca 130 milj. mk.

Anslagsbehovet för de nya bostadstilläggstagarna beräknas till ca 290 milj. mk per år. En höjning av stödprocenten för bostadstillägget till 70 procent från nuvarande 67 procent ökar kostnaderna för deras vidkommande som redan före reformen har fått bostadstillägg med uppskattningsvis 30 milj. mk.

Då det årliga anslagsbehovet enligt gällande grunder är ca 665 milj. mk, är anslagsbehovet för bostadstillägget efter att reformen har genomförts sammanlagt ca 985 milj. mk på årsnivå.

Inverkningar i fråga om en studerandes ekonomi

Enligt förslaget kommer de studerande utan barn som är gifta eller samboende och som bor i hyresbostad (ca 24 000), underhyresgäster samt andra studerande som bor i en del av en bostad eller i ett kollektivhushåll (15 000), samt sådana studerande som bor i en bostad som de hyr av sin förälder eller som föräldern äger, om bostaden finns i samma fastighet som föräldrarnas stadigvarande bostad (ca 1000) att övergå till systemet med bostadstillägg som en form av studiestöd. Nya stödtagare som också börjar omfattas av bostadstillägget är de studerande som nu på grund av makens inkomster står utanför bostadsbidraget (ca 4 000) samt de studerande under 18 år som bor i en del av bostad (ca 500), vilka inte nu hör till någondera systemet. Till bostadsbidragssystemet hör alltså de studerande som delar bostad

med sitt eget eller sin makes barn, de som äger bostaden som de bor i samt studerande som på grund av att stödtiden löpt ut eller någon annan motsvarande omständighet står utanför studiestödet. En ny grupp som övergår till bostadsbidraget är de studerande vars studiestöd dragits in på grund av bristande studieframgång eller arbetsoförmåga (ca 500).

I dag är antalet studerande som får bostadstillägg cirka 95 000 per månad. Efter de föreslagna ändringarna stiger antalet studerande som får bostadstillägg med ca 45 000 till sammanlagt 140 000.

I och med samordningen minskar ojämlikheten mellan de studerande, och studerande som befinner sig i samma situation får stöd för sitt boende enligt likadana grunder. Den föreslagna modellen förbättrar stödet för 95 000 studerande som redan före reformen har fått bostadstillägg. Förbättringen beror på höjningen av stödprocenten för bostadstillägget. Av de nya grupperna stiger stödet för dem som tidigare överhuvudtaget inte har fått bostadsbidrag på grund av makens inkomster (ca 4 000) eller för att de har varit under 18 år och därför inte fått stöd när de bott i en del av en bostad (ca 500).

De som övergår från bostadsbidrag till bostadstillägg kommer i regel att få mindre stöd. Mest sänks stödet av att bostadstillägg betalas ut bara för studiemånaderna och bostadsbidrag för årets alla månader. Också det månatliga stödet som betalas ut under läsåret beräknas i allmänhet sjunka, eftersom stödprocenten för bostadsbidraget är 80 och den föreslagna stödprocenten för bostadstillägget är 70. En del av dem som flyttas från bostadsbidraget får dock högre stöd. Detta är möjligt t.ex. när inkomsterna har minskat bostadsbidraget eller när en studerande bor i en trång gammal bostad och betalar hög hyra.

Folkpensionsanstalten har utgående från statistik över bostadsbidragstagarna i december 1998 utrett hur reformen inverkar på stödet till de studerande som då fick bostadsbidrag. Av de 40 000 studerande som då fick bostadsbidrag kommer enligt utredningen 14 700 att få sänkt stöd, 11 300 höjt stöd och 14 000 ungefär lika stort stöd som tidigare. På årsnivå, när bortfallet av stödet under sommaren beaktas, får 27 200 studerande sänkt stöd, 6 200 höjt stöd och 6 600 lika stort stöd som tidigare. När man beaktar

att det individuella stödet till dem som inleder sina studier eller byter boendeform efter att reformen har trätt i kraft, från början utgår enligt de nya grunderna och att den som studerar på sommaren kan få bostadstillägg för den tiden, uppgår antalet studerande som till följd av reformen får sänkt stöd på årsnivå till under 20 000.

Bostadsbidrag kommer enligt förslaget att börja betalas till ca 500 studerande som tidigare på grund av svag studieframgång stått utanför stödsystemen. Bostadsbidrag beviljas dessa studerande tills de igen har rätt till studiestöd.

Eftersom bostadsstödet påverkas av många faktorer, kan följderna av samordningen i detta skede belysas med följande typiska exempelfall:

a) En ensamboende studerande som hyr sin bostad

Bostadstillägget för denna grupp blir i genomsnitt 32 mk högre per studiemånad, dvs. ca 300 mk per läsår. Då hyran är i genomsnitt 1 060 mk i månaden, får studeranden nu 67 procent av hyran i bostadstillägg, vilket är 710 mk i månaden. När stödprocenten höjs till 70, blir bostadstillägget per månad i genomsnitt 742 mk.

b) En studerande som bor tillsammans med andra och inte enligt gällande grunder får bostadsstöd på grund av de övriga hushållsmedlemmarnas inkomster

Denna grupp får nu överhuvudtaget inte bostadsstöd, men kommer i samordningen enligt förslaget att omfattas av bostadstillägget. Vanligen är det frågan om äkta makar eller sambor av vilka den ena arbetar och den andra studerar. Om den genomsnittliga hyran är ca 2 000 i månaden blir bostadstillägget med ett stöd på 70 procent av studerandens hyresandel 700 mk i månaden. På årsnivå är det utbetalade stödet då ca 6 500 mk.

c) Äkta makar eller sambor utan barn, om båda studerar och har inkomster som inverkar på bostadsbidraget

Om man antar att de studerande makarna eller samborna betalar 2 000 mk i månaden i hyra för sin bostad och att de utöver studiestödet förtjänar sammanlagt 60 000 mk

om året, blir bostadsbidraget för de kostnader som överstiger bassjälvriskandelen (686 mk/mån.) i kommungrupp I 80 procent, dvs. i månaden 1 051 mk och på årsnivå 12 612 mk. Om de studerande makarna eller samborna övergår till bostadstillägget, blir det månatliga stödet för vardera 700 mk, om stödprocenten är 70. På årsnivå kommer då att betalas (700 mk/mån. x 9 mån. x 2 personer) sammanlagt 12 600 mk. Det årliga bostadsstödet förblir ungefär lika stort som tidigare, eftersom inkomsterna inte minskar bostadstillägget.

d) Studerande par utan sådana inkomster som inverkar på bostadsbidraget

Studerande par, för vilka gäller att inkomsterna inte för närvarande har sänkt bostadsbidraget, kommer att förlora så mycket av stödet som gäller månaderna utanför studiemånaderna, dvs. i medeltal tre månaders stöd, och dessutom sänker den lägre stödprocenten för bostadstillägget vanligen stödet för de andra månaderna. Om utbetalningen av bostadsbidrag grundar sig på en hyra som är 2 000 mk, blir förlusten för två studerande sammanlagt 6 600 mk, varav stödförlusten för de tre sommarmånaderna är 4 800 mk. Under de övriga månaderna sjunker stödet per studerande med 100 mk jämfört med den nuvarande stödnivån.

e) Underhyresgäster eller studerande som bor i en del av en bostad eller kollektivhushåll

Också bostadsstödet för underhyresgäster, studerande som bor i en del av en bostad eller ett kollektivhushåll beräknas vid en genomsnittlig hyres- och inkomstnivå försämrats med ca 2 300—3 000 mk på årsnivå. Försämringen beror på att stödet under sommaren faller bort och att stödprocenten sjunker.

Om hyran är 900 mk i månaden, är bostadsbidraget för en månad nu i ett typiskt fall 720 mk och på årsnivå 8 640 mk. Efter samordningen blir bostadstillägget enligt förslaget 630 mk i månaden med en ersättningsnivå på 70 procent. Då bli stödet för ett år, beroende på antalet studiemånader, 5 670—6 300 mk. Under läsårets stödmånader sjunker stödet med 90 mk.

f) En studerande som bor i en bostad som han hyr av sin förälder eller som föräldern äger, om bostaden finns i samma fastighet som föräldrarnas stadigvarande bostad

Det månatliga stödet sjunker till 350 mk. I dag har dessa studerande kunnat få 80 procent av de boendekostnader som överstiger bassjälvriskandelen i bostadsbidrag. De studerande för vilka samordningen leder till lägre stöd har tidigare haft en bättre ställning än andra studerande. Förordningen om studiestöd ändrades vid ingången av 1998 så att bostadstillägget för en studerande som bor i en bostad som han hyr av sin förälder eller som föräldern äger är högst 350 mk. En sådan studerande som bor i en bostad som han hyr av sin förälder eller som föräldern äger, har, om bostaden finns i samma fastighet som föräldrarnas stadigvarande bostad, ansetts bo hos sina föräldrar och bostadstillägg enligt förordningen om bostadstillägg har överhuvudtaget inte beviljats. I en dylik situation har studeranden beviljats bostadsbidrag som utgår enligt boendeutgifterna. Förslaget innebär att alla studerande som hyr sin bostad av föräldrarna får samma ställning.

4.2. Verkningar i fråga om organisation

För verkställigheten av studiestödet i form av bostadstillägg och bostadsbidraget svarar Folkpensionsanstalten. De föreslagna ändringarna förutsätter tekniska ändringar i databehandlingssystemen samt utbildning av de enheter vid Folkpensionsanstalten som sköter avgörandena och av högskolornas studiestödsnämnder. Ändringen ökar arbetsbördan vid de enheter som sköter avgörandet av studiestödsärenden.

4.3. Verkningar för medborgarna

Förslaget förenhetligar bostadsstödet för studerande. Højningen av stödprocenten för studiestödet närmar nivån på bostadsstödet för studerande och resten av befolkningen. Å andra sidan försvagas stödet för de studerande som övergår från bostadsbidragssystemet till bostadstillägget jämfört med det stöd den övriga befolkningen får. Den största skillnaden förutom den annorlunda stödprocenten är det faktum att bostadstillägget betalas ut bara för studiemånaderna. Många studerande har i synnerhet efter de första

studieåren förvärvsinkomster av sådan omfattning att de inverkar på bostadsbidragets storlek. I beredningen av propositionen har en lika inbördes behandling av studerandena bedömts viktigare än att de studerande som i dag har rätt till ett bättre stöd än andra bevarar denna rätt.

Förslaget ändrar också grunderna för bostadsstödet till studerande gifta makar eller sambor utan barn. Medan bostadsbidraget i dag beviljas ett hushåll som består av två personer, gäller efter att reformen genomförts att bostadsutgifterna halveras mellan makarna då bidraget beviljas och att en studerande make beviljas bostadstillägg som en form av studiestöd. Den andra maken kan fortfarande i egenskap av enpersonshushåll få bostadsbidrag som utgår på samma sätt som övriga fall när stöd beviljas för en del av en bostad. Makens stöd påverkas bara av hans egna inkomster. I samband med reformen förlorar en del av makarna till en studerande sitt bostadsbidrag eller så sjunker bidraget. Antalet par där bara den ena studerar uppskattas till ca 10 000.

5. Beredningen av propositionen

Enligt regeringsprogrammet för statsminister Paavo Lipponens första regering skulle man utreda hur de stödformer för boendet som ges via olika ministerier samordnas. Samordningen av bostadsstödet för de studerande och den övriga befolkningen utreddes i den av miljöministeriet tillsatta arbetsgruppen för stöd till studieboheter (Betänkande av arbetsgruppen för stöd till studieboheter, arbetsgruppsbetänkande 2/1995, miljöministeriet, bostads- och byggnadsavdelningen). Enligt arbetsgruppens uppfattning kan missförhållandena i stödet för de studerande bäst korrigeras genom att de existerande systemen rättas till. Enligt arbetsgruppen skall målet vara att studerande i samma omständigheter så långt som möjligt får lika mycket stöd oavsett till vilket system de hör. Som första åtgärder föreslog arbetsgruppen att bostadstillägget utvidgas så att det också gäller sommarmånaderna samt att möjligheten att få bostadstillägg frigörs från det krav på studieframgång som gäller för det övriga studiestödet. Enligt arbetsgruppen är studerandena i fråga om inkomster och boendeutgifter en mycket homogen grupp som skiljer sig från andra stödtagargrupper, vilket för sin del talar för att grunderna för att få stöd

och förfarandet vid beviljandet är annorlunda jämfört med resten av befolkningen. Arbetsgruppen anser att ett överförande av de studerande till bostadsbidraget skulle var problemfyllt t.ex. på grund av att man i fråga om bostadsbidrag tillämpar en mer omfattande behovsprövning än vad som är fallet för boendetillägg som en form av studiestöd.

Problemen i samband med bostadsstödet för studerande utreddes på nytt under våren 1998 i samråd mellan miljöministeriet, undervisningsministeriet, social- och hälsovårdsministeriet samt Folkpensionsanstalten i anslutning till en kartläggning för Folkpensionsanstaltens ombudsmän beträffande skillnaderna mellan bostadsstödssystemen och utvecklingen av bostadsbidraget. Utredningen visade att en viktig del av de skillnader som inverkar på stödstorleken kan motiveras med skillnader mellan stödtagargrupperna. I utredningsarbetet framkom dels missförhållandet att bostadstillägget för studerande ligger på en lägre nivå än övriga stöd och dels studerandenas inbördes ojämlikhet genom att en del får bostadstillägg och en del bostadsbidrag.

En av undervisningsministeriet tillsatt arbetsgrupp med en företrädare också för

Finlands studentkårers förbund utöver de instanser som deltagit i den tidigare beredningen, utarbetade ett förslag till åtgärder som behövs för att missförhållandena i samband med bostadsstödet för studerande skall kunna korrigeras och bostadstilläggs- och bostadsbidragssystemen skall kunna förtydligas (Samordning av bostadstillägget inom studiestödet och bostadsbidraget, promemorior av undervisningsministeriets arbetsgrupper 23:1998).

Enligt regeringsprogrammet för Paavo Lipponens andra regering förenhetligas grunderna för stödssystemet för studerandenas boende. Till den del som gäller samordningen av bostadstillägget inom studiestödet och bostadsbidraget grundar sig propositionen på förslagen av den arbetsgrupp som utrett ärendet. Till övriga delar har förslaget beretts som tjänsteuppdrag vid undervisningsministeriet.

6. Övriga omständigheter som inverkat på propositionen

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2000 och avses bli behandlad i samband med den.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslagen

1.1. Lagen om studiestöd

7 §. *Tidsbegränsningar*. I 1 mom. föreslås att bestämmelsen om att studiestöd inte beviljas för en kortare tid än två månader i en följd slopas. I dag kan studiestöd inte beviljas för en enskild månad, om en studerande har rätt bara till den eller om studeranden så vill. Sådana situationer har kunnat uppstå t.ex. när en högskolestuderande för en högre högskoleexamen redan har beviljats studiestöd för 54 månader och en månad är oanvänd. Enligt 1 § 1 mom. är förutsättningen för att studiestöd skall kunna beviljas studier som varar minst två månader i en följd. Studiestödet beviljas i regel genom ett och samma beslut för hela studietiden. Den gällande

bestämmelsen leder till olika behandling av studerande bl.a. i sådana fall då sökanden på basis av sin ålder eller på grund av föräldrarnas inkomster har rätt bara till en månads stöd, eller utbetalningen av stödet av någon anledning har indragits så att det återstår en månad av stödtiden.

11 §. *Studiepenningens belopp*. I 1 mom. ändras ordalydelsen "bor hos sina föräldrar" för tydlighetens skull till "bor hos sin förälder". Det inverkar på samma sätt nedsättande på studiepenningens belopp om en studerande bor hos ena föräldern eller hos båda föräldrarna. Lagen har numera tolkats på detta sätt.

Det föreslås att ett nytt 2 mom. tas in i paragrafen. Enligt det beviljas en studerande som bor i en bostad som han hyr av sin förälder eller som ägs av föräldern studiepen-

ning till samma belopp som till en studerande som bor hos sin förälder, om bostaden finns i samma fastighet som föräldrarnas stadigvarande bostad. En studerande som bor hos sin förälder har mindre studiepenning än en studerande som bor självständigt. Det har lett till oklarheter i tillämpningspraxis när situationen varit den att en studerande bor självständigt i en sådan bostad som han hyr av sin förälder eller som föräldern äger och den finns i samma fastighet som föräldrarnas stadigvarande bostad. Det är inte i sådana fall ändamålsenligt att bevilja denna studerande större studiepenning än vad en studerande som bor hos sin förälder får.

14 §. *Bostadstillägg*. Studerande som bor i en hyresbostad eller bostadsrättsbostad föreslås ha rätt till bostadstillägg. Förutsättningarna om ensamboende föreslås bli slopad, eftersom avsikten är att bostadstillägg skall beviljas en studerande som bor i en hyres- eller ägarbostad också då bostaden delas med andra. Enligt förslaget skall bostadstillägget som en form av studiestöd omfatta alla studerande utan barn som bor i hyresbostad. En sökande kan samtidigt beviljas bostadstillägg för endast en bostad. I första momentet räknas de situationer upp då en studerande dock inte skall ha rätt till bostadstillägg. Rätten till bostadstillägg tillkommer enligt förslaget inte en studerande som bor hos sin förälder. Med detta avses en studerande som delar bostad med sin förälder. En studerande som bor i en bostad som han hyrt av sin förälder eller som föräldern äger anses inte bo hos sin förälder, även om bostaden finns i samma fastighet som föräldrarnas stadigvarande bostad, utan en sådan studerande kan beviljas bostadstillägg enligt 14 a § 2 mom.

Bostadstillägg beviljas inte en studerande som delar bostad med sitt eget eller sin makes barn, oberoende av barnets ålder. I sådana fall omfattas studeranden i egenskap av medlem i ett hushåll fortfarande av tillämpningsområdet för lagen om bostadsbidrag. En studerande som bor i en bostad som ägs av maken omfattas inte heller av bostadstillägget inom studiestödet, utan makarna omfattas i egenskap av ett hushåll av det allmänna bostadsbidraget.

Bostadstillägg tillkommer inte en studerande som har rätt till avgiftsfri plats på elevhem, liksom för närvarande. Om en studerande har giltig orsak att avsäga sig en elevhemsplats, kan bostadstillägg beviljas för en

annan bostad. Som giltig orsak kan anses t.ex. hälsoskäl, eller att studeranden redan innan studierna inleddes har bött självständigt i en stadigvarande bostad som studeranden kan bo i även under studietiden.

Med make jämställs enligt förslaget en person som studeranden bor tillsammans med i ett äktenskapsliknande förhållande. I sådana fall som nämns i 14 § 1 mom. 2 punkten har en studerande följaktligen inte rätt till bostadstillägg när han eller hon lever i ett äktenskapsliknande förhållande och sambons barn bor i samma bostad.

Enligt förslaget kan en studerande beviljas bostadstillägg för boendeutgifterna för en sådan bostad som hyrts på grund av studierna och som är belägen på annan ort än familjens stadigvarande bostad. Bestämmelsen ingår också i gällande 14 § 1 mom. Bostadstillägg kan i sådana fall alltså beviljas då familjens minderåriga barn bor tillsammans med studeranden på studieorten.

För närvarande finns bestämmelserna om rätten till bostadstillägg för den som studerar utomlands i förordning. Eftersom 14 § innehåller allmänna bestämmelser om förutsättningarna för att få bostadstillägg, föreslås för enhetlighetens skull att bestämmelsen om rätten till bostadstillägg för den som studerar utomlands överförs till samma paragraf. De som studerar utomlands skall i likhet med nuvarande praxis inte fråntas rätten till bostadstillägg, när de bor i hyresbostad tillsammans med sitt eget eller makens barn. De som studerar utomlands har inte rätt till bostadsbidrag enligt lagen om bostadsbidrag.

14 a §. *Bostadstilläggets belopp*. Bestämmelserna i gällande 14 § föreslås bli indelade i två paragrafer så att det i 14 § föreskrivs om rätten till bostadstillägg och i en ny 14 a § om bostadstilläggets belopp. Stödprocenten för bostadstillägget föreslås bli höjd från 67 procent till 70 procent. Boendeutgifterna beaktas enligt förslaget fortfarande inte till den del de överstiger 1 275 mk när bostadstillägg beviljas. Som boendeutgifter utöver hyran eller vederlaget godkänns sådana fasta avgifter för vatten, el och möbler som nämns i hyresavtalet eller bostadsrättsavtal. Eftersom bostadstillägget beviljas en enskild studerande och inte ett hushåll, föreslås att det i paragrafen tas in en definition på fördelningen av boendekostnaderna när flera personer delar samma bostad och en eller flera av dem är studerande. Enligt huvudregeln fås en studerandes andel av

utgifterna för bostaden genom att boendeutgifterna för hela bostaden divideras med antalet personer som bor i bostaden. Enligt förslaget skall man alltid göra så när det bor ett gift par eller ett par som lever i äktenskaplikt förhållande i bostaden. Boendeutgifterna kan dock i enskilda fall delas också på annat sätt. T.ex. när det är fråga om ett klart underhyresgästförhållande är det inte skäligt att dela boendekostnaderna jämt mellan dem som bor i lägenheten. Boendekostnaderna för dem som delar samma bostad kan också annars fastställas till olika belopp t.ex. på basis en betydande skillnad i antalet rum eller bostadsyta som en invånare förfogar över. Av denna anledning kan man i enskilda fall godkänna också andra delningsgrunder.

Om en studerande bor i en bostad som han hyr av sin förälder eller som föräldern äger, föreslås bostadstillägget vara högst 350 mark i månaden. Motsvarande bestämmelse finns för närvarande i 15 § förordningen om studiestöd. Bostadstillägget för en studerande som studerar på avgiftsbelagda linjer vid en folkhögskola eller ett idrottsutbildningscenter föreslås alltså vara 200 mark i månaden, om studeranden bor i läroanstaltens elevhem.

Bestämmelser om bostadstillägget för den som studerar utomlands ingår för närvarande i förordningen om studiestöd. Det föreslås nu att bostadstillägget för den som studerar utomlands höjs från 900 till 940 mark i månaden, vilket motsvarar en höjning av stödprocenten för bostadstillägget med tre procentenheter. Möjligheten att på grund av en låg hyresnivå i studielandet besluta om ett lägre bostadstillägg för den som studerar utomlands föreslås bli överförd från Folkpensionsanstalten, som svarar för verkställigheten av studiestödet, till undervisningsministeriet.

Bostadstillägg betalas enligt förslaget alltså inte, om boendekostnaderna understiger 200 mark i månaden.

20 §. *Beaktande av vissa förmåner.* I paragrafen föreslås att beslutanderätten överförs från Folkpensionsanstalten till undervisningsministeriet i fråga om beaktandet av vissa förmåner när det gäller studiepenningens belopp, eftersom man enligt den nya grundlagen som träder i kraft den 1 mars 2000 skall utgå från att rätten att meddela föreskrifter på lägre nivå än lagnivå inte skall anvisas andra än presidenten, statsrådet

eller ett ministerium. En myndighet kan befullmäktigas att utfärda föreskrifter bara av särskilda skäl och ett sådant kan vara för handen närmast då det är frågan om en sådan teknisk reglering som gäller mindre detaljer och som inte innebär prövningsrätt av större betydelse. Då man i 20 § lagen om studiestöd klart begränsar en studerandes rätt att få studiepenning i vissa situationer, är det motiverat att det är undervisningsministeriet som beslutar om begränsningarna och inte den instans, Folkpensionsanstalten, som svarar för verkställigheten av lagen.

25 a §. *Justering av studiestödet utan ansökan.* Tidigare beviljades studiestöd och samtidigt bostadstillägg för ett läsår i gången. Därmed blev även förutsättningarna för bostadstillägget årligen granskade. Sedan 1997 har studiestödet kunnat beviljas för hela studietiden. Sådana förutsättningar för beviljande av bostadstillägg som beror på förändrade boendeförhållanden kan inte på basis av gällande bestämmelser granskas, om studeranden inte själv ansöker om justering. Eftersom det kan inträffa förändringar i boendeförhållandena under studietiden, är det nödvändigt att med jämna mellanrum granska grunderna för beviljande av bostadstillägg oavsett om studeranden själv gör en anmälan om förändring. Det föreslås därför att rätten till bostadstillägg granskas när det har gått minst två år sedan bostadstillägget började löpa eller sedan senaste justering. Genom en justering med två års mellanrum kan man minska sådana ogrundade utbetalningar som föranledas av att studerandena inte anmäler om ändringar i förhållandena. Eftersom bostadstillägget som en form av studiestöd normalt inte betalas ut för sommaren, är det ändamålsenligt att placera in granskningarna under vår- och höstterminen och sådana månader då studiestöd vanligen betalas ut. Lämpliga månader för granskningarna kunde vara mars och november.

1.2. Lagen om bostadsbidrag

1 §. Förslaget är att det i 2 mom. tas in en hänvisning till ett nytt 3 mom., enligt vilket en studerande kan bilda ett eget hushåll, även om något särskilt avtal om förfogandet av en del av bostaden inte har träffats eller studeranden är make eller nära anhörig till någon som bor i bostaden.

I det föreslagna nya 3 mom. bestäms att en sådan studerande som har rätt till bo-

stadstillägg enligt lagen om studiestöd bildar ett eget hushåll vid beviljande av bostadsbidrag och att han inte beviljas bostadsbidrag. Ett bostadstillägg som en studerande har beviljats för en bostad på en annan ort hindrar enligt förslaget inte studeranden från att höra till ett hushåll som får bostadsbidrag. En studerande räknas inte heller höra till ett hushåll som får bostadsbidrag, om han får studiestöd som betalas av en främmande stat eller motsvarande förmån.

2 §. I 1 punkten föreslås bli bestämt att bostadsbidrag inte beviljas en studerande som bor i en hyresbostad och som har rätt till bostadstillägg. Ett undantag är en situation där studeranden hör till ett hushåll som ansöker om bostadsbidrag och studeranden får bostadstillägg för en bostad på annan ort som skaffats på grund av studier. Paragrafen föreskriver enligt förslaget också att bostadsbidrag inte beviljas en studerande som får studiestöd av en främmande stat eller motsvarande förmån. I samordningen av bostadsbidraget och bostadstillägget är det av alla studerande bara de som bor i ägarbostad som får bostadsbidrag och av dem som bor i hyresbostad eller bostadsrättsbostad barnfamiljerna samt sådana studerande som inte har rätt till bostadstillägg.

Paragrafens 2 punkt föreslås bli slopad som onödig. De nuvarande punkterna 3—5 blir därmed 2—4.

6 §. I paragrafen föreslås bli intaget ett nytt 5 mom. med bestämmelser om hur andelen av boendeutgifterna för bostaden skall definieras för ett hushåll som får bostadsbidrag i en situation där en studerande bildar ett eget hushåll på den grund att han eller hon har rätt till studiestöd i form av bostadstillägg. Utgångspunkten föreslås vara att den andel av boendeutgifterna som tillkommer studeranden och hushållet som får bostadsbidrag fås genom att boendeutgifterna för hela bostaden divideras med antalet invånare i bostaden. Av särskilda skäl kan den som verkställer stödet enligt förslaget godkänna också en annan grund för fördelningen av boendeutgifterna. En sådan grund kan vara en utredning om att ytan i den del av bostaden som studeranden har till sitt förfogande klart avviker från den andel som beräknats enligt antalet personer som bor i bostaden. Beloppet på de skäliga boendeutgifterna för ett hushåll som får bostadsbidrag bildas på samma sätt som i andra fall då bidrag beviljas för en del av en bostad.

15 §. I paragrafen föreslås bli bestämt om när en person som får bostadsbidrag eller som hör till ett hushåll som får bostadsbidrag, övergår till att omfattas av bostadstilläggssystemet och när en person, vars rätt till bostadstillägg har upphört, kan få bostadsbidrag. I 1 mom. föreslås bli intaget en ny 3 punkt, varvid den gällande 3 punkten blir 4 punkten. Enligt förslaget skall bostadsbidraget justeras när en person som bor i bostaden och hör till ett hushåll som får bostadsbidrag inleder studier på basis av vilka han eller hon är berättigad till bostadstillägg. Likaså justeras bidraget enligt förslaget, om en person som hör till hushållet på annat sätt får rätt till bostadstillägg, t.ex. om studierna återupptas efter ett avbrott. Bostadsstödet för ett hushåll som får bostadsstöd skall justeras också när rätten till bostadstillägg för en studerande som bor i bostaden och som bildat ett eget hushåll upphör. Efter detta anses personen höra till ett hushåll som får bostadsbidrag.

Paragrafens 4 mom. 2 punkten föreslås bli slopad som onödig, eftersom bostadsbidraget justeras redan när studierna som berättigar till studiestöd i form av bostadstillägg börjar. På basis av justeringen beviljas hushållet ett nytt bidrag eller så dras bidraget in, om det inte finns förutsättningar för att bevilja det. Samtidigt blir den gällande 3 punkten 4 punkten.

2. Närmare bestämmelser

Bestämmelserna i förordningen om studiestöd bör justeras så att de motsvarar reformen. I förordningen om studiestöd kan 15 och 16 § upphävas, eftersom motsvarande bestämmelser tas in i lagen om studiestöd.

Enligt det föreslagna 14 a § 3 mom. lagen om studiestöd kan undervisningsministeriet bestämma att bostadstillägget för den som studerar utomlands är mindre än det bostadstillägg som normalt beviljas den som studerar utomlands, om hyresnivån i studielandet är låg. För närvarande kan motsvarande beslut utfärdas av Folkpensionsanstalten.

3. Ikraftträdande

Lagarna avses träda i kraft den 1 maj 2000, dock så att 25 a § lagen om studiestöd skall tillämpas redan från den 1 mars 2000. Lagens 20 § föreslås träda i kraft först den 1 augusti 2000. Den första justeringen

enligt 25 a § kunde företas genast efter att lagen har trätt i kraft från och med mars 2000 i situationer då det gått minst två år sedan bostadstillägget beviljades eller sedan senaste justering.

Lagen om bostadsbidrag föreslås bli tillämpad på bidrag som beviljas eller justeras från ikraftträdandet eller från en senare tidpunkt. De studerande som för närvarande får bostadsbidrag överförs till bostadstilläggs-systemet i takt med att deras bidrag justeras på basis av en årsgranskning eller mellangranskning.

Bostadsbidrag som gäller när lagen träder i kraft skall enligt förslaget inte justeras från den tidpunkt lagen träder i kraft, trots att en person som hör till ett hushåll genom lagändringen får rätt till bostadstillägg enligt lagen om studiestöd. Därmed fortgår bostadsbidraget till hushållets nästa justering enligt den lag som är i kraft före denna lag träder i kraft. Bidraget justeras dock, om en person som hör till ett hushåll som redan får bostadsbidrag efter ikraftträdandet inleder studier som berättigar till bostadstillägg eller på något annat sätt får rätt till bostadstillägg.

Det föreslås att åtgärder som förutsätts av verkställigheten av lagen får vidtas innan lagen träder i kraft.

4. Lagstiftningsordning

Enligt 5 § regeringsformen är alla lika inför lagen. För studerande som övergår från det allmänna bostadsbidragssystemet till bostadstilläggsystemet för studerande sjunker procenten för bostadsstödet. Också bostadsstödet som betalats ut för sommartiden faller bort för de studerande som inte längre omfattas av det allmänna bostadsbidraget, om

studeranden inte då bedriver studier på heltid. Andringen försämrar på detta sätt bostadsstödet för en del studerande. Stödsystemet för studerande utgör dock en helhet som utöver bostadstillägget bildas av studiepenningen och statsborgen för studielån. Att de olika formerna av studiestöd beviljas inom samma system på enhetliga grunder ökar jämlikheten mellan studerandena. Det är därför inte motiverat att en del av studerandena skulle beviljas stöd för boendet inom ett annat system på andra grunder. Allmänt bostadsbidrag enligt lagen om bostadsbidrag beviljas alltså en studerande som bor i hyresbostad, om hans eget eller makens barn bor tillsammans med studeranden i samma hushåll, varvid också kostnaderna för barnet kan beaktas. Studiestödet beviljas däremot individuellt, och kostnaderna för ett barn kan inte beaktas när stödet beviljas. Andringen anses inte strida mot likhetsprincipen som föreskrivs i 5 § regeringsformen.

Enligt 15 a § 4 mom. regeringsformen skall det allmänna främja vars och ens rätt till bostad och möjligheter att själv ordna sitt boende. Propositionen syftar till att förenhetliga bostadsstödet för studerande. Som en följd av propositionen får de studerande under 18 år som bott i en delad bostad och stått helt utanför de olika bostadsstöden och de studerande, vars studiestöd indragits på grund av svag studieframgång rätt till understöd för sitt boende. Till denna del främjar propositionen principen i 15 § 4 mom. Andringen anses inte strida mot 15 a § 4 mom. Regeringen anser att lagförslaget kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av lagen om studiestöd

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 21 januari 1994 om studiestöd (65/1994) 7 § 1 mom., 11 § 1 mom. samt 14 och 20 §,
dessa lagrum sådana de lyder, 7 § 1 mom. i lag 457/1997, 11 § 1 mom. i lag 1117/1997, 14 § delvis ändrad i lag 940/1995 och 20 § i lag 49/1997, samt
fogas till 11 §, sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lagar 940/1995, 49/1997 och 1117/1997, ett nytt 2 mom., varvid nuvarande 2—5 mom. blir 3—6 mom., till lagen en ny 14 a § och till 25 a §, sådan den lyder i nämnda lag 457/1997, ett nytt 3 mom., varvid det nuvarande 3 mom. blir 4 mom., som följer:

7 §

Tidsbegränsningar

Studiestöd beviljas för den tid då den studerande bedriver heltidsstudier. Studier som omfattar minst åtta veckor i en följd berättigar till två månaders studiestöd.

dern och den finns i samma fastighet som föräldrarnas stadigvarande bostad, beviljas studiepenning till samma belopp som till en studerande som bor hos sin förälder.

14 §

Bostadstillägg

11 §

Studiepenningens belopp

Om inte något annat följer av 17—22 § är studiepenningen per månad

1) för en studerande som bor hos sin förälder 230 mark i högskolor och 130 mark i andra läroanstalter, om den studerande är yngre än 20 år, samt 630 mark i högskolor och 380 mark i andra läroanstalter, om den studerande har fyllt 20 år,

2) för en studerande som bor någon annanstans än hos sin förälder 750 mark i högskolor och 500 mark i andra läroanstalter, om den studerande är yngre än 18 år, samt

3) för en studerande som bor någon annanstans än hos sin förälder 1 540 mark i högskolor och 1 270 mark i andra läroanstalter, om den studerande har fyllt 18 år eller är gift eller underhållsskyldig.

Om en studerande bor i en bostad som han hyr av sin förälder eller som ägs av föräl-

Studerande som bor i en hyresbostad eller bostadsrättsbostad har rätt till bostadstillägg. Rätt till bostadstillägg tillkommer dock inte en studerande som

1) bor hos sin förälder,
2) delar bostad med sitt eget eller sin makes barn,

3) bor i en bostad som ägs av maken, eller
4) har rätt till en avgiftsfri plats i elevhem, om det inte finns synnerligen vägande skäl för att studeranden inte kan ta emot friplatsen.

Med make jämställs en person som studeranden bor tillsammans med under äktenskapsliknande förhållanden.

Utan hinder av vad som bestäms i 1 mom. 2 punkten, kan en studerande dock beviljas bostadstillägg för boendekostnaderna för en sådan bostad som hyrts på grund av studier och som är belägen på annan ort än familjens stadigvarande bostad.

Den som studerar utomlands beviljas bostadstillägg på samma villkor som den som

studerar i Finland. Den som studerar utomlands har dock rätt till bostadstillägg utan hinder av vad som bestäms i 1 mom. 2 punkten.

14 a §

Bostadstilläggets belopp

Bostadstillägget är 70 procent av månadshyran, vederlaget eller med dessa jämförbara månatliga boendeutgifter av fast storlek enligt hyresavtalet eller bostadsrättsavtalet. När bostadstillägg beviljas beaktas inte boendekostnader till den del de överstiger 1 275 mark. En studerandes andel av boendeutgifterna fås genom att boendekostnaderna för hela bostaden divideras med antalet boende, om inte någon annan fördelningsgrund godkänns av särskilda skäl.

Om en studerande bor i en bostad som han hyr av sin förälder eller som hans förälder äger, är bostadstillägget högst 350 mark i månaden. Bostadstillägget för en studerande som studerar på avgiftsbelagda linjer vid en folkhögskola eller ett idrottsutbildningscenter är 200 mark i månaden, om studeranden bor i läroanstaltens elevhem.

Bostadstillägget för den som studerar utomlands är 940 mark i månaden. Undervisningsministeriet kan bestämma att bostadstillägget för den som studerar utomlands är mindre än detta, om hyresnivån i studielandet är låg.

Bostadstillägg betalas inte, om boendekostnaderna understiger 200 mark i månaden.

20 §

Beaktande av vissa förmåner

Om en studerande från läroanstalten eller på grund av studierna eller arbete som utförs i samband med dem får lön, dagpenning eller ett stipendium avsett för att trygga utkomsten eller annat ekonomiskt stöd som motsvarar studiepenning, kan studiepenningen sänkas eller ansökan om studiepenning avslås så som undervisningsministeriet bestämmer.

25 a §

Justering av studiestödet utan ansökan

Bostadstillägget för andra som får bostadstillägg än de som nämns i 2 mom. justeras när minst två år har gått sedan bostadstillägget började löpa eller sedan föregående justering. Om den som får bostadstillägg inte på uppmaning av folkpensionsanstalten eller studiestödsnämnden lämnar de uppgifter som behövs för justeringen av bostadstillägget, dras bostadstillägget in vid ingången av mars eller november närmast efter den ovan nämnda tvåårsperioden. Folkpensionsanstalten ger närmare anvisningar om justeringsförfarandet.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 2000. Lagens 20 § träder dock i kraft först den 1 augusti 2000. Lagens 25 a § tillämpas från den 1 mars 2000.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

2.

Lag

om ändring av lagen om bostadsbidrag

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 4 juni 1975 om bostadsbidrag (408/1975) 1 § 2 mom. samt 2 och 15 §, dessa lagrum sådana de lyder, 1 § 2 mom. i lag 154/1987, 2 § i sistnämnda lag och i lag 989/1996 och 1032/1997 samt 15 § i lag 755/1993, 66/1994, 1121/1994 och 195/1999, samt fogas till 1 §, sådan den lyder i nämnda lagar 154/1987 och 989/1996, ett nytt 3 mom., varvid nuvarande 3 och 4 mom. blir 4 och 5 mom., och till 6 §, sådan den lyder i nämnda lag 154/1987 och i lag 866/1980 och 1199/1993, ett nytt 5 mom. som följer:

1 §

De som varaktigt delar samma bostad anses höra till samma hushåll. Om några av dem som bor i bostaden genom särskilt hyresavtal eller motsvarande besittningsavtal förfogar över en del av denna, eller genom vårdavtal på grund av sjukdom eller handikapp har placerats i hushållet för att där få vård, anses de likväl bilda ett särskilt hushåll. Äkta makar, de som fortgående bor i gemensamt hushåll under äktenskapsliknande förhållanden utan att äktenskap ingås och släktingar i rakt upp- eller nedstigande led samt minderåriga syskon anses dock alltid, om de delar bostad, bilda ett hushåll, om inte något annat följer av 3 mom. Med släktingar som avses i detta moment jämställs adoptiv- och fosterbarn.

En studerande anses inte höra till ett hushåll enligt 2 mom. om han eller hon enligt 14 § lagen om studiestöd (65/1994) har rätt till bostadstillägg, utom när bostadstillägget har beviljats en medlem i hushållet för en bostad på annan ort, inte heller om studeranden får studiestöd av en främmande stat eller någon annan motsvarande förmån.

2 §

Bostadsbidrag enligt denna lag beviljas inte

1) en studerande som är hyresgäst och som enligt 14 § lagen om studiestöd (65/1994) har rätt till bostadstillägg, utom när studeranden anses höra till ett hushåll som får bostadsbidrag, eller en studerande som får studiestöd av en främmande stat eller motsvarande förmån eller som har rätt till avgiftsfri bostad från läroanstaltens sida

eller som får logiersättning enligt lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning (763/1990) eller enligt lagen om arbetsmarknadsstöd (1542/1993),

2) hushåll bestående av en enda person, om denna uppfyller villkoren enligt 1 § lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (591/1978) för erhållande av bostadsbidrag för pensionstagare,

3) hushåll bestående av två personer som är äkta makar eller fortgående bor i gemensamt hushåll under äktenskapsliknande förhållanden utan att äktenskap ingås, om någon av dem uppfyller villkoren enligt 1 § lagen om bostadsbidrag för pensionstagare för erhållande av bostadsbidrag för pensionstagare, inte heller

4) hushåll, om någon av dess medlemmar får bostadsbidrag enligt lagen om bostadsbidrag för pensionstagare.

6 §

Om bostaden delas med en studerande som avses i 1 § 3 mom., räknas den andel av boendeutgifterna för hela bostaden som motsvarar antalet medlemmar i hushållet till boendeutgifterna för hushållet när bostadsbidraget bestäms, om inte någon annan fördelningsgrund godkänns av särskilda skäl.

15 §

Bostadsbidragets belopp justeras

1) om hushållets fasta månadsinkomster har förändrats avsevärt så som närmare bestäms genom i förordning,

2) om antalet personer som hör till hushållet ändras varaktigt eller om hushållet tar en underhyresgäst eller upphör att ha en underhyresgäst,

3) om någon som hör till hushållet och bor i samma bostad inleder studier på basis av vilka han eller hon är berättigad till bostadstillägg enligt lagen om studiestöd eller på något annat sätt får rätt till bostadstillägg eller om rätten till bostadstillägg upphör för en sådan studerande som avses i 1 § 3 mom. och som bor i bostaden, eller

4) när ett år förflutit sedan bostadsbidraget började löpa eller sedan senaste justering enligt detta moment.

Bostadsbidraget justeras med stöd av 1 mom. 1 punkten från ingången av månaden efter förändringen i inkomsterna och med stöd av 2 punkten från ingången av månaden efter förändringen i förhållandena samt med stöd av 3 punkten från ingången av den månad då rätten till bostadstillägg börjar löpa eller från ingången av månaden efter den månad då rätten till bostadstillägg upphör. Om hushållets inkomstnivå förändras mitt i månaden anses förändringen ha skett vid den tidpunkt då den ändrade inkomsten börjar förtjänas. Bostadsbidraget höjs dock inte retroaktivt för mer än den månad som föregår ansökningsmånaden.

Utöver justeringar enligt 1 mom. kan en allmän justering av bostadsbidragen på grund av en allmän förändring i boendekostnaderna företas på det sätt och vid den tid som statsrådet bestämmer.

Bostadsbidraget indras

1) vid ingången av månaden efter flyttningen, om hushållet flyttar bort från den bostad för vilken bostadsbidraget har beviljats, eller

2) vid ingången av den månad under vilken en justering som avses i 1 mom. 4 punkten träder i kraft, om hushållet inte på uppmaning av folkpensionsanstalten inom rimlig tid lämnar de uppgifter som behövs för justering av bostadsbidraget.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 2000 och den tillämpas på bostadsbidrag som beviljas eller justeras från ikraftträdandet eller från en senare tidpunkt.

Om en sådan i lagens 1 § 3 mom. avsedd person som hör till samma hushåll som en person som får bostadsbidrag, har inlett studierna innan denna lag träder i kraft och får rätt till bostadstillägg enligt 14 § lagen om studiestöd från den 1 maj 2000 med stöd av lagen den (/) om ändring av lagen om studiestöd, görs en sådan justering av bostadsbidraget som avses i denna lags 15 § 1 mom. 3 punkten dock från ingången av den månad då nämnda person beviljas bostadstillägg.

Åtgärder som verkställigheten av denna lag förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 24 september 1999

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Kulturminister Suvi Lindén

1.

Lag

om ändring av lagen om studiestöd

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 21 januari 1994 om studiestöd (65/1994) 7 § 1 mom., 11 § 1 mom.
samt 14 och 20 §,
dessa lagrum sådana de lyder, 7 § 1 mom. i lag 457/1997, 11 § 1 mom. i lag 1117/1997,
14 § delvis ändrad i lag 940/1995 och 20 § i lag 49/1997, samt
fogas till 11 §, sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lagar 940/1995, 49/1997 och
1117/1997, ett nytt 2 mom., varvid nuvarande 2—5 mom. blir 3—6 mom., till lagen en ny
14 a § och till 25 a §, sådan den lyder i nämnda lag 457/1997, ett nytt 3 mom., varvid det
nuvarande 3 mom. blir 4 mom., som följer:

Gällande lydelse

7 §

Tidsbegränsningar

Studiestöd beviljas för den tid då den studerande bedriver heltidsstudier. *Stöd beviljas dock inte för en kortare period än två månader i en följd.* Studier som omfattar minst åtta veckor i en följd berättigar till två månaders studiestöd.

Föreslagen lydelse

7 §

Tidsbegränsningar

Studiestöd beviljas för den tid då den studerande bedriver heltidsstudier. Studier som omfattar minst åtta veckor i en följd berättigar till två månaders studiestöd.

11 §

Studiepenningens belopp

Om inte något annat följer av 17—22 § är studiepenningen per månad

1) för en studerande som bor hos sina föräldrar 230 mark i högskolor och 130 mark i andra läroanstalter, om den studerande är yngre än 20 år, samt 630 mark i högskolor och 380 mark i andra läroanstalter, om den studerande har fyllt 20 år,

2) för en studerande som bor någon annanstans än hos sina föräldrar 750 mark i högskolor och 500 mark i andra läroanstalter, om den studerande är yngre än 18 år, samt

3) för en studerande som bor någon annanstans än hos sina föräldrar 1 540 mark i högskolor och 1 270 mark i andra läroanstalter, om den studerande har fyllt 18 år

1) för en studerande som bor hos *sin* förälder 230 mark i högskolor och 130 mark i andra läroanstalter, om den studerande är yngre än 20 år, samt 630 mark i högskolor och 380 mark i andra läroanstalter, om den studerande har fyllt 20 år,

2) för en studerande som bor någon annanstans än hos *sin* förälder 750 mark i högskolor och 500 mark i andra läroanstalter, om den studerande är yngre än 18 år, samt

3) för en studerande som bor någon annanstans än hos *sin* förälder 1 540 mark i högskolor och 1 270 mark i andra läroanstalter, om den studerande har fyllt 18 år

Gällande lydelse

eller är gift eller underhållsskyldig.

Föreslagen lydelse

eller är gift eller underhållsskyldig.

Om en studerande bor i en bostad som han hyr av sin förälder eller som ägs av föräldern och den finns i samma fastighet som föräldrarnas stadigvarande bostad, beviljas studiepenning till samma belopp som till en studerande som bor hos sin förälder.

14 §

Bostadstillägg

Rätt till bostadstillägg har en studerande utan familj som bor ensam i en hyres- eller bostadsrättsbostad eller som enligt ett särskilt hyresavtal bor i en studiebostad som en kommun, en stiftelse eller ett allmännyttigt samfund svarar för samt en studerande som har familj eller lever stadigvarande i äktenskapsliknande förhållande och som på grund av studierna bor på hyra på annan ort än maken eller den övriga familjen. Närmare stadganden om rätten till bostadstillägg och om bostadstillägg för den som studerar utomlands ges genom förordning.

14 §

Bostadstillägg

Studerande som bor i en hyresbostad eller bostadsrättsbostad har rätt till bostadstillägg. Rätten till bostadstillägg tillkommer dock inte en studerande som

- 1) bor hos sin förälder,*
- 2) delar bostad med sitt eget eller sin makes barn,*
- 3) bor i en bostad som ägs av maken, eller*
- 4) har rätt till en avgiftsfri plats i elevhem, om det inte finns synnerligen vägande skäl för att studeranden inte kan ta emot friplatsen.*

Med make jämställs en person som studeranden bor tillsammans med under äktenskapsliknande förhållanden.

Utan hinder av vad som bestäms i 1 mom. 2 punkten, kan en studerande dock beviljas bostadstillägg för boendekostnaderna för en sådan bostad som hyrts på grund av studier och som är belägen på annan ort än familjens stadigvarande bostad.

Den som studerar utomlands beviljas bostadstillägg på samma villkor som den som studerar i Finland. Den som studerar utomlands har dock rätt till bostadstillägg utan hinder av vad som bestäms i 1 mom. 2 punkten.

14 a §

Bostadstilläggets belopp

Bostadstillägget är 67 procent av månadshyran eller vederlaget. Bostadstillägg betalas inte, om boendekostnaderna understiger 200 mark i månaden. Bostadstillägg betalas inte heller till studerande med rätt till friplats på elevhem, om inte något annat stadgas genom

Bostadstillägget är 70 procent av månadshyran, vederlaget eller med dessa jämförbara månatliga boendeutgifter av fast storlek enligt hyresavtalet eller bostadsrättsavtalet. När bostadstillägg beviljas beaktas inte boendekostnader till den del de överstiger 1 275 mark. En studerandes andel av boendeutgif-

Gällande lydelse

förordning. Bostadstillägget för studerande som studerar på avgiftsbelagda linjer vid en folkhögskola eller ett idrottsutbildningscenter är dock 200 mark i månaden, om studeranden bor i läroanstaltens elevhem. När bostadstillägg beviljas beaktas inte boendekostnader till den del de överstiger 1 275 mark.

20 §

Beaktande av vissa förmåner

Om en studerande från läroanstalten eller på grund av studierna eller arbete som utförs i samband med dem får lön, dagpenning eller ett stipendium avsett för att trygga utkomsten eller annat ekonomiskt stöd som motsvarar studiepenning, kan studiepenningen sänkas så som folkpensionsanstalten bestämmer.

Föreslagen lydelse

terna fås genom att boendekostnaderna för hela bostaden divideras med antalet boende, om inte någon annan fördelningsgrund godkänns av särskilda skäl.

Om en studerande bor i en bostad som han hyr av sin förälder eller som hans förälder äger, är bostadstillägget högst 350 mark i månaden. Bostadstillägget för en studerande som studerar på avgiftsbelagda linjer vid en folkhögskola eller ett idrottsutbildningscenter är 200 mark i månaden, om studeranden bor i läroanstaltens elevhem.

Bostadstillägget för den som studerar utomlands är 940 mark i månaden. Undervisningsministeriet kan bestämma att bostadstillägget för den som studerar utomlands är mindre än detta, om hyresnivån i studielandet är låg.

Bostadstillägg betalas inte, om boendekostnaderna understiger 200 mark i månaden.

20 §

Beaktande av vissa förmåner

Om en studerande från läroanstalten eller på grund av studierna eller arbete som utförs i samband med dem får lön, dagpenning eller ett stipendium avsett för att trygga utkomsten eller annat ekonomiskt stöd som motsvarar studiepenning, kan studiepenningen sänkas eller ansökan om studiepenning avslås så som undervisningsministeriet bestämmer.

25 a §

Justering av studiestödet utan ansökan

Bostadstillägget för andra som får bostadstillägg än de som nämns i 2 mom. justeras när minst två år har gått sedan bostadstillägget började löpa eller sedan föregående justering. Om den som får bostadstillägg inte på uppmaning av folkpensionsanstalten eller studiestödsnämnden lämnar de uppgifter som behövs för justeringen av bostadstillägget, dras bostadstillägget in vid ingången av mars eller november närmast efter den ovan nämnda tvåårsperioden. Folkpensionsanstalten ger närmare anvisningar

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

om justeringsförfarandet.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 2000. Lagens 20 § träder dock i kraft först den 1 augusti 2000. Lagens 25 a § tillämpas från den 1 mars 2000.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

2.

Lag**om ändring av lagen om bostadsbidrag**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 4 juni 1975 om bostadsbidrag (408/1975) 1 § 2 mom. samt 2 och 15 §, dessa lagrum sådana de lyder, 1 § 2 mom. i lag 154/1987, 2 § i sistnämnda lag och i lag 989/1996 och 1032/1997 samt 15 § i lag 755/1993, 66/1994, 1121/1994 och 195/1999, samt fogas till 1 §, sådan den lyder i nämnda lagar 154/1987 och 989/1996, ett nytt 3 mom., varvid nuvarande 3 och 4 mom. blir 4 och 5 mom., och till 6 §, sådan den lyder i nämnda lag 154/1987 och i lag 866/1980 och 1199/1993, ett nytt 5 mom. som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

1 §

De som varaktigt delar samma bostad anses höra till samma hushåll. Om några av dem som bor i bostaden genom särskilt hyresavtal eller motsvarande besittningsavtal förfogar över en del av denna, eller genom vårdavtal på grund av sjukdom eller handikapp har placerats i hushållet för att där få vård, anses de likväl bilda ett särskilt hushåll. Akta makar, de som fortgående bor i gemensamt hushåll under förhållanden av äktenskapsliknande natur utan att äktenskap ingås och släktingar i rakt upp- eller nedstigande led samt minderåriga syskon anses dock alltid, om de delar bostad, bilda ett hushåll. Med släktingar som avses i detta moment jämställs adoptiv- och fosterbarn.

De som varaktigt delar samma bostad anses höra till samma hushåll. Om några av dem som bor i bostaden genom särskilt hyresavtal eller motsvarande besittningsavtal förfogar över en del av denna, eller genom vårdavtal på grund av sjukdom eller handikapp har placerats i hushållet för att där få vård, anses de likväl bilda ett särskilt hushåll. Akta makar, de som fortgående bor i gemensamt hushåll under *äktenskapsliknande förhållanden* utan att äktenskap ingås och släktingar i rakt upp- eller nedstigande led samt minderåriga syskon anses dock alltid, om de delar bostad, bilda ett hushåll, *om inte något annat följer av 3 mom.* Med släktingar som avses i detta moment jämställs adoptiv- och fosterbarn.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

En studerande anses inte höra till ett hushåll enligt 2 mom. om han eller hon enligt 14 § lagen om studiestöd (65/1994) har rätt till bostadstillägg, utom när bostadstillägget har beviljats en medlem i hushållet för en bostad på annan ort, inte heller om studeranden får studiestöd av en främmande stat eller någon annan motsvarande förmån.

2 §

Bostadsbidrag enligt denna lag beviljas inte

1) *en ensamboende* studerande som enligt 14 § 1 mom. lagen om studiestöd (65/1994) har rätt till bostadstillägg, eller en studerande som har rätt till avgiftsfri bostad från läroanstaltens sida eller som får logiersättning enligt lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning (763/1990) eller enligt lagen om arbetsmarknadsstöd (1542/1993);

2) hushåll som består av två eller flera personer, av vilka en erhåller det i 1 punkten nämnda bostadstillägg enligt lagen om studiestöd, utom i det fall att bostadstillägget har beviljats en medlem i hushållet för hans bostad på annan ort;

3) hushåll bestående av en enda person, om denna uppfyller villkoren enligt 1 § lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (591/78) för erhållande av bostadsbidrag för pensionstagare;

4) hushåll bestående av två personer som är äkta makar eller fortgående bor i gemensamt hushåll under förhållanden av äktenskapsliknande natur utan att äktenskap ingås, om någon av dem uppfyller villkoren enligt 1 § lagen om bostadsbidrag för pensionstagare för erhållande av bostadsbidrag för pensionstagare; inte heller

5) hushåll, om någon av dess medlemmar får bostadsbidrag i enlighet med lagen om bostadsbidrag för pensionstagare.

2 §

Bostadsbidrag enligt denna lag beviljas inte

1) en studerande som är hyresgäst och som enligt 14 § lagen om studiestöd (65/1994) har rätt till bostadstillägg, utom när studeranden anses höra till ett hushåll som får bostadsbidrag, eller en studerande som får studiestöd av en främmande stat eller motsvarande förmån eller som har rätt till avgiftsfri bostad från läroanstaltens sida eller som får logiersättning enligt lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning (763/1990) eller enligt lagen om arbetsmarknadsstöd (1542/1993),

2) hushåll bestående av en enda person, om denna uppfyller villkoren enligt 1 § lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (591/1978) för erhållande av bostadsbidrag för pensionstagare,

3) hushåll bestående av två personer som är äkta makar eller fortgående bor i gemensamt hushåll under äktenskapsliknande förhållanden utan att äktenskap ingås, om någon av dem uppfyller villkoren enligt 1 § lagen om bostadsbidrag för pensionstagare för erhållande av bostadsbidrag för pensionstagare, inte heller

4) hushåll, om någon av dess medlemmar får bostadsbidrag enligt med lagen om bostadsbidrag för pensionstagare.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §

Om bostaden delas med en studerande som avses i 1 § 3 mom., räknas den andel av boendeutgifterna för hela bostaden som motsvarar antalet medlemmar i hushållet till boendeutgifterna för hushållet när bostadsbidraget bestäms, om inte någon annan fördelingsgrund godkänns av särskilda skäl.

15 §

Bostadsbidragets belopp justeras

1) om hushållets fasta månadsinkomster har förändrats avsevärt så som närmare stadgas i förordning,

2) om antalet personer som hör till hushållet ändras varaktigt eller om hushållet tar en underhyresgäst eller upphör att ha en underhyresgäst, *eller*

3) när ett år förflutit sedan bostadsbidraget började löpa eller sedan senaste justering enligt detta moment.

Bostadsbidraget justeras med stöd av 1 mom. 1 punkten från ingången av månaden efter förändringen i inkomsterna och med stöd av 2 punkten från ingången av månaden efter förändringen i förhållandena. Om hushållets inkomstnivå förändras mitt i månaden anses förändringen ha skett vid den tidpunkt då den ändrade inkomsten börjar förtjänas. Bostadsbidraget höjs dock inte retroaktivt för mer än den månad som föregår ansökningsmånaden.

Utöver justeringar enligt 1 mom. kan en allmän justering av bostadsbidragen på grund av en allmän förändring i boendekostnaderna företas på det sätt och vid den tid som statsrådet bestämmer.

Bostadsbidraget indras

1) vid ingången av månaden efter flytt-

1) om hushållets fasta månadsinkomster har förändrats avsevärt så som närmare bestäms genom förordning,

2) om antalet personer som hör till hushållet ändras varaktigt eller om hushållet tar en underhyresgäst eller upphör att ha en underhyresgäst,

3) om någon som hör till hushållet och bor i samma bostad inleder studier på basis av vilka han eller hon är berättigad till bostadstillägg enligt lagen om studiestöd eller på något annat sätt får rätt till bostadstillägg eller om rätten till bostadstillägg upphör för en sådan studerande som avses i 1 § 3 mom. och som bor i bostaden, *eller*

4) när ett år förflutit sedan bostadsbidraget började löpa eller sedan senaste justering enligt detta moment.

Bostadsbidraget justeras med stöd av 1 mom. 1 punkten från ingången av månaden efter förändringen i inkomsterna och med stöd av 2 punkten från ingången av månaden efter förändringen i förhållandena *samt med stöd av 3 punkten från ingången av den månad då rätten till bostadstillägg börjar löpa eller från ingången av månaden efter den månad då rätten till bostadstillägg upphör.* Om hushållets inkomstnivå förändras mitt i månaden anses förändringen ha skett vid den tidpunkt då den ändrade inkomsten börjar förtjänas. Bostadsbidraget höjs dock inte retroaktivt för mer än den månad som föregår ansökningsmånaden.

Utöver justeringar enligt 1 mom. kan en allmän justering av bostadsbidragen på grund av en allmän förändring i boendekostnaderna företas på det sätt och vid den tid som statsrådet bestämmer.

Bostadsbidraget indras

1) vid ingången av månaden efter flytt-

Gällande lydelse

ningen, om hushållet flyttar bort från den bostad för vilken bostadsbidraget har beviljats,

2) vid ingången av den månad från och med vilken ett hushåll bestående av en person beviljas bostadstillägg enligt lagen om studiestöd, eller

3) vid ingången av den månad under vilken en justering som avses i 1 mom. 3 punkten träder i kraft, om hushållet inte på uppmaning av folkpensionsanstalten inom rimlig tid lämnar de uppgifter som behövs för justering av bostadsbidraget.

Föreslagen lydelse

ningen, om hushållet flyttar bort från den bostad för vilken bostadsbidraget har beviljats, eller

2) vid ingången av den månad under vilken en justering som avses i 1 mom. 4 punkten träder i kraft, om hushållet inte på uppmaning av folkpensionsanstalten inom rimlig tid lämnar de uppgifter som behövs för justering av bostadsbidraget.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 2000 och den tillämpas på bostadsbidrag som beviljas eller justeras från ikraftträdandet eller från en senare tidpunkt.

Om en sådan i lagens 1 § 3 mom. avsedd person som hör till samma hushåll som en person som får bostadsbidrag, har inlett studierna innan denna lag träder i kraft och får rätt till bostadstillägg enligt 14 § lagen om studiestöd från den 1 maj 2000 med stöd av lagen den (/) om ändring av lagen om studiestöd, görs en sådan justering av bostadsbidraget som avses i denna lags 15 § 1 mom. 3 punkten dock från ingången av den månad då nämnda person beviljas bostadstillägg.

Åtgärder som verkställigheten av denna lag förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

